

המאשה:

מדינת ישראל

באמצעות פרקליטות מחוז תל-אביב (מיסוי וכלכלה)

רח' מנחם בגין 154, תל-אביב 6492107

טלפון: 073-3736000; פקס: 03-5163093

– נגד –

הנאשם:

משה בן ניסים לחמני

ת.ז. ... יליד שנת 1963

... בית יצחק, שער חפר

כתב אישום

(במסגרת הסדר טיעון)

חלק כללי

1. חברת שיכון ובינוי - אס.בי.איי תשתיות בע"מ (ח.פ. 520022609) (לשעבר סולל בונה ארצות חוץ), היא חברה פרטית הרשומה בישראל (להלן: **SBI תשתיות**). SBI תשתיות מוחזקת במלואה על ידי חברת שיכון ובינוי בע"מ (ח.צ. 52-0036104), חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ החל משנת 1988 (להלן: **שיכון ובינוי**). SBI תשתיות היא חברת אחזקות, ועיקר פעילותה באחזקת מניותיה של חברת SBI שוויץ כהגדרתה להלן.
2. חברת SBI International Holdings AG היא חברה שוויצרית פרטית זרה בבעלות מלאה של SBI תשתיות, ומשרדיה ממוקמים בשוויץ (להלן: **SBI שוויץ**). החל משנת 2003, רוכזה בחברות בנות ונכדות של SBI תשתיות (להלן: **החברות הבנות**) פעילות קבלנות תשתית ובניה בארצות שונות ביבשת אפריקה (להלן: **ארצות הפעילות**) וכן בארצות שונות במרכז ודרום אמריקה ובאסיה.
3. תחום זה היה מגזר פעילות משמעותי, שהיה אחראי, בעקיפין, גם לחלק העיקרי מהרווח הגולמי החשבונאי של SBI תשתיות. חלק ניכר מפעילותן של החברות הבנות בוצע במסגרת חוזים עם הרשויות בארצות הפעילות, כאשר חלק מסוים נעשה באמצעות מוסדות מימון בינלאומיים שונים (להלן: **הגופים המממנים**).
4. הנאשם, רואה חשבון במקצועו, כיהן כיו"ר דירקטוריון שיכון ובינוי החל מחודש יולי 2012 ועד פברואר 2019, ובמסגרת תפקיד זה עמד בראש הארגון המתווה את מדיניות החברה והמפקח על ביצועי תפקידי המנכ"ל, ובכלל זה קובע את תוכניות הפעולה של החברה וסדרי העדיפות ביניהן, כמו גם אחראי לעריכת הדוחות הכספיים ולאישורם. החל מחודש יולי 2012 ועד פברואר 2019,

כיהן גם כיו"ר ועדת קיימות וועדת ממשל תאגידי בדירקטוריון שיכון ובינוי. בנוסף, כיהן הנאשם בתקופה זו גם כדירקטור של SBI תשתיות.

על פי מדיניות התגמול הנהוגה בקבוצת שיכון ובינוי, שכרו של הנאשם כלל גם תשלומי בונוס, שנגזרו מרווחיות חברת שיכון ובינוי, וכן הוענקו לו אופציות למניות שיכון ובינוי.

5. ביום 14.7.08 נכנס לתוקפו תיקון מס' 99 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: **חוק העונשין**).

6. עניינו של כתב אישום זה באירועים שהתרחשו בתקופה שלאחר תיקון מס' 99 לחוק העונשין וחלקו עד שנת 2017 (להלן: **התקופה הרלוונטית**).

7. כרקע לכתב אישום זה, יצוין כי במהלך שנות פעילות החברות הבנות טרם תיקון מס' 99 לחוק העונשין, נהגו חלק מהחברות הבנות ואורגניהן השונים, לבצע תשלומים ללא קבלות שחלקם היו בלתי נאותים לגורמים שונים בארצות הפעילות, ובכללם תשלומים למתווכים, מפקחים, סוכנים ויועצים בארצות אלו (תשלומים אלו יכוננו להלן: **תשלומים שלא כדין**). התשלומים נכללו בספרי הקבוצה, והרווחים שנבעו מהם הוטמעו בהם.

8. עובדות החלק הכללי מהוות חלק בלתי נפרד מכתב אישום זה.

העובדות

9. נוכח תיקון מס' 99 לחוק העונשין וכמתחייב, בין היתר, מדרישות הגופים המממנים ורואי החשבון המבקרים, פעלו אורגנים בקבוצה, בהובלת הנאשם במהלך תקופת כהונתו, לאימוץ קוד אתי ותוכנית אכיפה ולהטמעתם בארצות הפעילות. קוד אתי אומץ בשנת 2012, ובשנת 2016 אומצה והחלה הטמעתה של תכנית אכיפה בארצות הפעילות.

10. לצד זאת, עם כניסתו של הנאשם לתפקידו ביולי 2012, הובא לידיעתו כי עובר לכניסתו לתפקיד, על אף תיקוני החקיקה, לא הופסק מתן התשלומים כאמור בסעיף 7 לעיל, הגם שמדובר בתשלומים שחלקם שלא כדין, כאמור לעיל. הנאשם הורה לקדם את הקוד האתי ותוכנית האכיפה, אך לא נקט אמצעים להבטיח באופן מידי הפסקת תשלומים שלא כדין, בשים לב להשלכות האפשריות על עסקי החברה.

11. שיכון ובינוי היא חברה ציבורית שמניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ, וככזו מפרסמת דוחות כספיים לציבור. נוכח מבנה הקבוצה, איחדה שיכון ובינוי לדוחותיה הכספיים אשר פורסמו לציבור, את הדוחות הכספיים של SBI תשתיות, אשר מצידה איחדה את דוחותיה של SBI שוויץ.

12. בשים לב לכך שנתוני הדוחות הכספיים של SBI תשתיות היו בעיקרם נתונים של SBI שוויץ, אלו אושרו על ידי דירקטוריון SBI תשתיות.

13. התשלומים שלא כדין ששולמו ללא קבלות או מסמכים, נכללו בסעיף עלות העבודות אשר בפרק ההוצאות בדוחות הכספיים השנתיים המאוחדים של SBI תשתיות, לצד ביאור (23), לפיו: "עבודות בניה: בגין הוצאות מסוימות בקשר לעבודות של חברות מאוחדות כנגד הכנסותיהן, לא התקבלו קבלות או מסמכים על ידי הקבוצה אולם אלה אושרו על ידי הנהלות הסניפים והחברות הבנות. להערכת הנהלה תשלום הוצאות במתכונת הנ"ל אינו מהווה חשיפה לחברות הקבוצה".

14. נוכח איחוד הדוחות הכספיים, כללו דוחות שיכון ובינוי את ההוצאות האמורות, ואף הופיעה בהם הצהרה דומה במסגרת ביאור (32), לפיו: "חברות מאוחדות מסוימות הפועלות בחו"ל לא קיבלו קבלות או מסמכים בגין הוצאות מסוימות ששולמו מתוך הכנסותיהן בקשר לעבודות המבוצעות על ידיהן. ההוצאות האמורות אושרו על ידי הנהלותיהן ועל ידי בעלי מניותיהן ונכללו בדוחות

הכספיים על בסיס אישור זה. להערכת ההנהלה, תשלום ההוצאות במתכונת הנ"ל אינו מהווה חשיפה מהותית לחברות הקבוצה".

15. בשים לב לאמור לעיל, הנאשם היה מודע להכללת התשלומים שלא כדין בדוחות החברות כאמור לעיל. כמו כן, היה עליו לדעת כי בנסיבות אלו ההצהרה לפיה "תשלום ההוצאות במתכונת הנ"ל אינו מהווה חשיפה מהותית לחברות הקבוצה", כפי שנרשמה בביאורים, הייתה הצהרה שמתעלמת מהשלכות אפשריות על עסקי החברות.

16. הנאשם היה מודע לכך שדוחות שיכון ובינוי, הכוללים את הביאור כמפורט לעיל, יפורסמו לציבור.

17. הנאשם לא הפעיל את סמכויותיו ולא מילא את חובותיו כיו"ר דירקטוריון שיכון ובינוי וכדירקטור ב-SBI תשתיות לשם קיום הוראת סעיף 36 לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968 (להלן: **חוק ניירות ערך**).

18. בעשותו כאמור לעיל, לא נקט הנאשם את כל האמצעים הסבירים כדי להבטיח את קיום הוראת סעיף 36 לחוק ניירות ערך בקשר עם הדוחות הכספיים של שיכון ובינוי שפורסמו לציבור במהלך תקופת כהונתו בתקופה הרלוונטית.

הוראת החיקוק לפיה מואשם הנאשם

19. אי קיום הוראת סעיף 36 בדו"ח שנמסר לרשות ולבורסה – עבירה על פי סעיף 53(ב)(א) לחוק ניירות ערך ביחד עם סעיף 53(ה)(2) לחוק זה.

עידן שוורץ, עו"ד
סגן מנהלת מחלקת ני"ע
בפרקליטות מחוז תל-אביב
(מיסוי וכלכלה)

יפעת שטיין, עו"ד
מנהלת מחלקה
בפרקליטות מחוז תל-אביב
(מיסוי וכלכלה)

אתי בן דור, עו"ד
משנה לפרקליט מחוז
בפרקליטות מחוז תל-אביב
(מיסוי וכלכלה)

תל אביב, כ"ד כסלו, תשפ"ד
7 דצמבר, 2023

תיק פרקליטות פ 59/19
תיק פל"א 116770/17
תיק חק' רני"ע 1/18